

ВИБІР ПРОФЕСІЇ — ВАЖЛИВО

Заняття з елементами тренінгу для учнів 9—10-х класів

Тема вибору професії актуальна завжди, але в сучасному мінливому суспільстві перед фахівцями постає нове завдання — спрямувати молодь до перспективної професії, яка буде затребувана у майбутньому. Саме тому заняття з елементами тренінгу спрямоване на формування в учнів свідомого підходу до вибору майбутньої професії.

Тетяна ЛИГОМИНА, практичний психолог Науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Мета: сприяти в оптимізації професійного самовизначення кожного учасника тренінгового заняття.

Завдання:

- розширити й систематизувати знання щодо актуальних професій сьогодення і майбутнього;
- розвивати здатність до розуміння власних бажань та їх усвідомлення;
- формувати навички постановки завдань і перспективного планування.

Група: 15 осіб.

Обладнання: невеликий м'ячик, 3 аркуші паперу формату А3, аркуші паперу формату А4 (кожному учаснику по 1), маркери.

Хід заняття

1. Привітання (5 хв)

Мета: налаштувати на співпрацю, підвищити самооцінку учасників.

Інструкція. Учасники стоять у колі, ведучий тримає в руках м'яч. Учаснику, який отримав м'яч, необхідно назвати своє ім'я та найкращу рису характеру або перевагу особистості й передати м'яч далі по колу.

2. Дискусія «Професія — це...» (5 хв)

Мета: визначити рівень розуміння учасниками поняття «професія», активізувати їх.

Учасники стоять у колі.

Ведучий. Зараз я кожному учневі по черзі кидаю тимув'яч. Коли ви його отримаєте, дайте відповідь на запитання: що таке професія і ким ви б хотіли стати після закінчення школи?

3. Вправа «Піраміда логічних рівнів Роберта Ділтса» (20 хв)

Мета: допомогти учасникам проаналізувати свій внутрішній світ; вплинути на їх ставлення до обрання майбутньої професії.

Інструкція. Учасники об'єднуються в пари, стають обличчям одне до одного. Перед кожним наступним запитанням учасники змінюють партнера.

Ведучий. Заплющте очі та уявіть, що ви одержали професію, про яку мріяли все життя, спробуйте розповісти партнеру, що ви бачите.

1. Озирніться навколо, розкажіть, де ви знаходитеся, хто та що вас оточує.

2. А тепер скажіть, що конкретно ви робите; що роблять люди, які вас оточують.

3. Подумайте, що ви ще можете та що ви умієте робити; які у вас здібності?

4. Що для вас є важливим у вашій діяльності і чому?

5. Хто ви? Ким ви є?

6. Чому ви обрали саме цю діяльність? Навіщо вам це?

Рефлексія

— Чи сподобалася вам ця вправа?

— Що нового ви дізналися про себе і своїх партнерів?

4. Міні-лекція про професії майбутнього (35 хв)

Ведучий. У попередній вправі ви вже називали професії, які хочете опанувати після закінчення школи. А я хочу вас ознайомити з професіями, які

будуть актуальні для нашої країни у найближчі 10 років (за версією Інституту майбутнього).

Інструкція. Учасники в колі, ведучий називає професію. Учасник, який знає в чому особливість цієї професії, говорить, інші — доповнюють. Тренер резюмує думки учасників, дає наукове визначення професії.

15 найбільш затребуваних професій в Україні в найближчому майбутньому

Програмісти — розробники програмного забезпечення для мобільних пристроїв, комп'ютерів тощо.

Технологи харчових виробництв — здійснюють контроль за виконанням послідовності та забезпечення якості операцій, що супроводжують процес приготування продуктів. Їхнє завдання — запобігати проблемам і вирішувати їх на різних етапах виробництва.

Інженери-будівельники в організаціях виконують роботи з комплексного проектування: архітектурної, конструктивної частини (електропостачання, опалення та вентиляція, водопровід і каналізація, слабкострумкові системи: телефон, пожежна сигналізація, телеспостереження тощо). Крім того, розробляють генеральні плани проєктованих комплексів, до яких належать дороги, земельні роботи, організація будівництва. А також здійснюють авторський нагляд: їздять по об'єктах, над якими працює компанія, і стежать за виконанням робіт.

Перевізники — люди або підприємства, які здійснюють функцію транспортування вантажу або пасажирів. У транзитній країні, якою в силу географічних причин є Україна, хороші перевізники потрібні завжди.

Архітектори — це фахівці, які за допомогою матеріально-технічних ресурсів створюють проєкт організації простору. Професія охоплює організацію всіх рівнів просторового середовища: від малих форм до великих територіальних систем.

Дизайнери офісів та інтер'єрів. Головним завданням інтер'єрного дизайнера є розробка дизайн-проєкту, де детально описано, якою буде майбутня квартира чи офіс.

Менеджери готельного бізнесу здійснюють управлінську діяльність і вирішують управлінські завдання. До їх функцій належить керівництво й організація взаємодії підрозділів, установка цілей і визначення конкретних завдань для кожного з підрозділів, аналіз діяльності і прийняття рішень, необхідних для досягнення цілей, оцінювання та інтерпретація результатів роботи кожного співробітника готельного комплексу.

Бухгалтери, аудитори

Бухгалтер проводить розрахунок окладів, нарахування заробітної плати співробітникам, виконує розрахунок податкових відрахувань, собівартості продукції, проводить рахунки від постачальників і субпідрядників. Аудитор перевіряє бухгалтерську й податкову звітність фірм, доходи і витрати, угоди та договори.

Менеджери з персоналу, рекрутери ведуть особисті справи, пишуть посадові інструкції, набирають співробітників у компанію, навчають їх, мотивують і розвивають професійний потенціал.

Менеджер з персоналу — це стратег. Він повинен сприяти створенню таких умов, щоб кожний співробітник працював максимально ефективно. HR-фахівці стежать за рівнем кваліфікації штатних працівників компанії й сприяють зростанню їхнього професіоналізму.

Інженери-енергетики — фахівці, які займаються розробкою, виробництвом та експлуатацією систем теплового та енергетичного забезпечення. Інженери-енергетики працюють в енергетичних котельнях, на ТЕЦ, на окремих електростанціях, в науково-дослідних інститутах відповідної галузі, в проектних і будівельно-монтажних організаціях. А також наразі актуальним є питання розробки альтернативних енергоносіїв.

Юристи — це фахівці, які мають професійні правові знання в галузі юридичних наук, законодавства і практики його застосування. Юрист — це передусім захисник права і справедливості. Головна мета юриста — захист прав, слідкування за виконанням і дотриманням демократичних принципів.

Маркетологи

Маркетолог — це фахівець із вивчення смаків покупців і просування товару. Досліджує, яка продукція буде користуватися великим попитом і чому, оцінює ринок конкретних товарів і послуг. Проводить ретельний моніторинг галузі, організовує роботу інтерв'юерів, з'ясовує уподобання покупців. Обробляє інформацію за допомогою спеціальних комп'ютерних програм. Складає детальний звіт із цифрами, графіками, порівняльними характеристиками. Робить прогноз і розробляє рекомендації.

Журналісти

Журналіст — це людина, яка займається збором, створенням, редагуванням, підготовкою та оформленням інформації для редакції зареєстрованого засобу масової інформації. Професію журналіста належить і до ремесла, і до творчості, і навіть до мистецтва. Обравши цей фах, люди часто змінюють свій стиль і спосіб життя. Щоб стати успішним у журналістській професії, необхідно мати літературні здібності, а головне — по-справжньому цікавитися життям і тим, про що доводиться писати чи розповідати. Професія передбачає уміння оперативно збирати, аналізувати, якісно обробляти, грамотно і доступно подавати актуальну інформацію, яка цікавить широкі кола людей.

Технологи виробів легкої промисловості

Технолог розробляє нові та вдосконалює чинні технологічні стандарти і правила виробництва готової продукції; проводить розрахунок сировини, матеріалів та енергії під час виробництва товару; кількість відходів і способи їх утилізації; відстежує якість продукції, що випускається; контролює процес виробництва, дотримання технології; проводить конструкторську розробку моделі, добір і закупівлю фурнітури; розробляє схеми градацій лекал; складає пакет документів і запускає моделі у виробництво.

Фінансисти

Фінансист — це фахівець у економічній сфері, який контролює всі грошові операції компанії. Він може укласти договори з партнерами, працювати над ефективним вкладенням фінансового капіталу, щоб примножувати доходи підприємства, контролювати надходження до бюджету фірми та її витрати, стежити за тим, щоб компанія не була збитковою.

5. Вправа «Постановка завдань»

Мета: сформувати навички систематизації інформації та постановки конкретних завдань.

Інструкція. Учасників об'єднують у 3 групи. Кожній групі тренер називає професію (група I — маркетолог, група II — журналіст, група III — менеджер готельного бізнесу). Учасникам необхідно відповісти на запитання (скласти план) і записати на аркуші А3: що потрібно зробити для здобуття цієї професії?

Кожній групі дається 5 хвилин, після завершення представник від групи презентує напрацювання.

Приклад:

- Дізнатися, у яких ВНЗ є ці спеціальності;
- дізнатися перелік предметів ЗНО для вступу на обрану спеціальність;
- визначитися, відвідувати курси доуніверситетської підготовки чи готуватися до іспитів самостійно;
- передивитися ключові дисципліни, що вивчаються з цієї спеціальності у ВНЗ;
- знайти додаткові курси або гуртки цього спрямування.

6. Підсумок

Ведучий. Ви знаєте, що зараз у час інформаційної ери, щоб бути професіоналом у певній галузі, необхідно постійно займатися самоосвітою. Тож

пропоную вам перелік сайтів, де ви зможете безкоштовно пройти онлайн-курси з цікавих дисциплін:

- prometheus.org.ua
- zillion.net
- lektorium.tv
- intuit.ru
- universarium.org

7. Вправа «Перспективне планування»

Мета: сформувати навички перспективного планування та вміння ефективно розподіляти час.

Інструкція. Учасники об'єднуються в пари і протягом 10 хвилин проводять спільне планування, що необхідно зробити сьогодні, через місяць, з місяці, півроку, рік, щоб отримати бажану професію. Один із партнерів проговорює конкретні завдання, які він повинен виконати в певний термін, а інший фіксує це на аркуші паперу (попередньо розділивши його на 5 колонок: сьогодні, через місяць, з місяці, півроку, рік). Потім партнери міняються ролями.

8. Зворотний зв'язок

Інструкція. Учасники по колу висловлюють власні враження від заняття, відповідаючи на запитання:

- Що сподобалося?
- Чого нового навчилися і дізналися сьогодні?